

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

54. An si frater sit emendatus, possit quis illum Prælato ut Patri denunciare, ut sic securior sit, ne in posterum labatur? Et quid, quando adsit periculum relapsus? Ex p. 7. t. 2. r. 49.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

2. Addit etiam supradictis Bañez, & Tutrianus, posse Prælatum socio significare aliquam malam de subdito suspicionem habere: dicendo, obserua illum, si iam apud Prælatum subditus diffamatus sit, secus è contra; secundò dicunt posse sic designatum non præmissa correctione delictum fratris superiori, vt patri deferre. Vtrumque dictum non vndique probat Castrus Palaus *topo* 2. *tract.* 6. *disp.* 3. *punct.* 11. *num.* 9. Et hæc omnia dicta esse volo secundum mentem dictorum Auctorum.

RESOL. LIV.

An si frater sit emendatus, possit quis illum Prælato vt Patri denunciare, vt sic securior sit, ne in posterum labatur?

Et quid, quando adsit periculum relapsus? Ex p. 7. tr. 3. Ref. 49.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Jacob. de Graffius in *decis.* tom. 1. lib. 2. c. 68. *num.* 18. vbi sic ait, Animaduertendum est, quòd frater delinquens non tantum denunciandus est Prælato pio & discreto, atque spirituali, sicut priuata personæ, vt emendetur, sed & vt emendatus præseruari possit à reciduo, si tamen per signa valde probabilia crederetur, quòd ex illa denunciatione fratrem correctum Prælatus infamare vellet, tunc crimen occultum fratris iam veraciter correcti ei denunciari non deberet. Ita ille, qui citat Gabriel. Et hanc sententiam tenet etiam Richard. in 4. *dist.* 19. *art.* 3. q. 1. *Angel verb. Denunciatio*, n. 10. & alij, quia talis denunciatio valet ad præcauendum fratrem à reciduo, & nihil ei obest, cum Prælatus aduersus illum non possit ad punitionem procedere.

2. Sed ego sententiæ negatiuæ adhæreo cum Adrian. Palud. Nauar. Soto, & alijs quos citat & sequitur Greg. de Valentia *tom.* 3. *disp.* 3. q. 10. *pun.* 5. Probat primum ex illis verbis Domini: *Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum*, quasi dicat nihil superest amplius, sed ibi erit sistendum, vt conferuetur fama fratris. Secundò, nam vt rectè censet Adrianus, sicut grauius est diffamari apud grauem, & honestum virum, quam apud alium, ita & apud Prælatum. Quisque enim magni facit bonam estimationem sui apud suum Prælatum: Igitur minimè debet lædi fama proximi apud Prælatum, quando id ad finem correctionis non est necessarium, cum scilicet iam est emendatus per secretam admonitionem. Neque fundamentum Richardi est firmum: non enim pro qualicumque bono spirituali proximi licitum est damnum ei inferre in bonis temporalibus, sed pro eo, quòd sit ad salutem necessarium, qualis non est ordinariè illa maior securitas à recidua. Neque enim esset licitum eripere v. g. alicui bona sua, & dare pauperibus, vt orent pro ipso, sicut rectè ait Adrian. & patet aliquot sententijs August. relatis à Gratiano XIV. q. 5. præsertim *Canone licet Ex hom. 7. Augustini lib. 50. homil.*

3. Quòd si casu aliquis esset talis, vt certo, vel probabiliter existimeret proximus relapsurus nisi præteritus eius lapsus indicetur superiori ad eum præseruandum à recidua, negari non debet, quin id esset licitum; sicut concedit quoque Adrianus, & Sotus *vbi sup.* & insinuat D. Thomas quodlib. 1. art. 13. Nam etiam ad eundem finem liceret rem indicare cuius alteri priuato sine cuius ope non putaretur quis futurus immunis à relapsu: Cæterum hi casus non sunt ordinarij, Quocirca ordinariè quidem falsa est illa Richardi opinio, quam postea sequutus non bene est Graffius. Et idèd hanc sententiam, præter Valentiam, & alios ab ipso citatos, tenet Castr. Palaus *topo* 1. *disp.* 3. *pun.* 12. *num.* 2. Petr. Nauarra *de restit. lib.*

2. c. 4. *part.* 2. *dub.* 12. *num.* 686. Petr. de Aragona *in* 2. 2. *tom.* 1. q. 33. *art.* 7. *in* si. Sanchez *in sum. tom.* lib. 6. *cap.* 18. n. 49. & 60. Emanuel Sà *verb. Correctio*, n. 4. Villalobos *in sum. tom.* 2. *tract.* 4. *dispo.* 12. *num.* 4.

4. Notandum est tamen, quòd Filiaciensis *tom.* 2. *tr.* 28. *cap.* 8. n. 157. Bonacina *disp.* 3. q. 4. *punct.* 7. n. 17. limitant nostram sententiam, modo frater non existat in periculo labendi, quando verò adsit probabile periculum relapsus; respondeo, cum frater occasione peccati innodatus sit vt moraliter loquendo iudicetur casurus, nisi ab illis diuertatur. Ex ita docet Palaus *loco cit.* n. 5. Quapropter Petr. de Ledelma *tom.* 2. *sum. tra.* 4. *concl.* 24. *dispo.* 3. *pag.* 290. affirmat, si scias Religiosum in luxuriam incidisse non ex malitia, hoc est ex consuetudine, sed ex fragilitate humana propter occasionem sibi oblatam, non debere Prælato denunciare, si à te corrigi poterit, quia tunc non censetur esse in probabili periculo cecidendi. At si ex malitia & praua consuetudine peccat, affirmat denunciandum fore, quia tunc prælatus poterit emendatus, sed potius in morali periculo iterum, & sæpe cadendi versari.

RESOL. LV.

An saltem in Societate Iesu frater emendatus sit denunciandus Prælato, vt sit securus sit à recidua? Ex p. 7. tr. 3. Ref. 50.

§. 1. **A**ffirmatiuè responderet Valentia *ro.* 3. *disp.* 3. q. 10. *punct.* 5. vbi argumentando contra doctrinam à nobis, & ab ipso in superiori resolutione firmatam sic asserit. Ipse proximus poterit licet propter qualemcumque maiorem securitatem suam à recidua, indicare Prælato peccatum suum, de quo iam est emendatus, postposita iactura propriæ fame: Ergo idem poterit alter pro proximo facere ob eandem illam proximi vtilitatem spirituale.

2. Respondeo per distinctionem consequentis, nam si ad id habeat quis proximi consensum, verum est id consequens, & bona consequentia: vt patet ex iis, quæ differimus in quinto casu pronuntiamus quarti. Si autem desit proximi ad id consensus, fallum est id consequens, nec valet consequentia. Nam cum vnusquisque sit, vel dominus, vel dispensator fame suæ, poterit arbitrari suo illius iacturam facere pro qualicumque bono proprio spirituali; alter verò minimè absque eius consensu. Quæ admodum poterit quisque de bonis suis facere elemosinam pauperibus vt pro ipso orent; non autem alter absque eius consensu. Ita Valentia; sed vt visum est Religiosi Societatis Iesu cedunt iuri sibi seruandæ fame: Ergo possunt Prælato denunciari, vt patri, vt illos à recidua caueat maiori cum securitate. Et idèd in hanc sententiam videtur consentire Suarez *de Relig. tom.* 4. c. 10. n. 11. & 12.

3. Sed his non obstantibus contrariam sententiam tuetur Castr. Palaus *topo* 1. *tr.* 6. *disp.* 3. *pun.* 13. *num.* 4. & Sanchez *in sum. tom.* 2. *lib.* 6. c. 18. allentes si certò tibi constat proximum emendatum esse, neque periculum probabile habere relapsus, nullo modo posse eius delicta superiori manifestare, vt securior sit, nisi ipse expressè in tali manifestatione consentiret, neque consensus in Societate præsertim ad hunc casum censendus est extendi. Et probat hoc Palaus; nam finis præcipuus in Societate ob eum mandantur delicta Superioribus deferri, est correctio ipsius delinquentis. Si ergo frater correctus omnino est, & emendatus; neque periculum sit recidua, cessat finis, ob quem censetur delicta Superioribus deferre. Et